

Figure 1: ©Yiannis Yiannakopoulos, MdM-Greece

ΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η ΜΟΡΙΑ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ

Προοίμιο

Στις 09.09.2020 γύρω στα μεσάνυχτα ξεκίνησε η πυρκαγιά στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Μόριας στη Λέσβο. Δεν είναι η πρώτη φορά που η Μόρια παίρνει φωτιά, αλλά αυτή τη φορά, φαίνεται ότι η εγκατάσταση έχει υποστεί τις μεγαλύτερες ζημιές και έχει καταστραφεί σχεδόν ολοκληρωτικά. Τα διοικητικά γραφεία και οι υγειονομικές εγκαταστάσεις, οι φάκελοι της Εθνικής Υπηρεσίας Ασύλου, οι εγκαταστάσεις του ΟΗΕ και της EASO, έχουν όλα καταστραφεί.

Δεν υπάρχει βεβαιότητα όσον αφορά τα αίτια της πυρκαγιάς, αλλά φαίνεται ότι οι

εντάσεις μεταξύ των κατοίκων της Μόριας πυροδοτήθηκαν όταν κατάλαβαν ότι υπάρχουν 35 θετικά κρούσματα COVID19 στον καταυλισμό και ότι οι εγκαταστάσεις θα εισέλθουν σε φάση αποκλεισμού. Σύμφωνα με ντόπιους κατοίκους, η φωτιά ήταν μια πράξη εμπρησμού καθώς πολλές πυρκαγιές ξέσπασαν ταυτόχρονα σε διάφορα σημεία γύρω από τον καταυλισμό καθώς και σε άλλες δύο περιοχές του νησιού ως αντιπερισπασμός. Η περιοχή γύρω από την δομή της Μόριας έχει σφραγιστεί και η πρόσβαση απαγορεύεται. Η κυβέρνηση κήρυξε τη Λέσβο σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης για τους επόμενους τέσσερις (4) μήνες για λόγους δημόσιας υγείας.

Μέχρι στιγμής, δεν έχουν αναφερθεί θύματα από την πυρκαγιά. Χιλιάδες άνθρωποι ωστόσο, μεταξύ των οποίων γυναίκες με μωρά, παιδιά, ηλικιωμένοι, χρονίως πάσχοντες, άνθρωποι με ειδικές ανάγκες και με αναπηρίες, τράπηκαν σε φυγή πανικόβλητοι παίρνοντας μαζί τους μόνο ό,τι μπορούσαν να κουβαλήσουν. Οι περισσότεροι κατέφυγαν στους λόφους και τα χωράφια γύρω από τη Μόρια, ενώ κάποιοι προσπάθησαν να περπατήσουν προς την πόλη της Μυτιλήνης. Οι αστυνομικές δυνάμεις απέκλεισαν την εθνική οδό προς τη Μυτιλήνη για να αποτρέψουν τους μετανάστες να διαφύγουν προς την πόλη. Αξίζει να σημειωθεί για άλλη μια φορά ότι η δομή της Μόριας η οποία έχει σχεδιαστεί με χωρητικότητα 2.800 ατόμων, φιλοξενούσε περισσότερους από 12.000 αιτούντες άσυλο οι οποίοι χρειάζονται τώρα επείγουσα βοήθεια και υποστήριξη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να βοηθήσει την Ελλάδα «σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς», ανέφερε ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μαργαρίτης Σχοινάς σε tweet του, μιλώντας στον Έλληνα πρωθυπουργό διαβεβαιώνοντας τον ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι έτοιμη να βοηθήσει άμεσα την Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα. Η Ylva Johansson, Επίτροπος Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ, δήλωσε ότι συμφώνησε να χρηματοδοτήσει την άμεση μεταφορά και στέγαση στην ηπειρωτική χώρα των 400 ασυνόδευτων παιδιών που ζούσαν στο κέντρο της Μόριας.

Ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών, Χάικο Μάας, έγραψε στο Twitter ότι «αυτό που συμβαίνει στη Μόρια είναι μια ανθρωπιστική καταστροφή. Πρέπει να διευκρινίσουμε το συντομότερο δυνατόν με την Επιτροπή της ΕΕ και άλλα χρήσιμα κράτη μέλη της ΕΕ πώς μπορούμε να υποστηρίξουμε την Ελλάδα. Αυτό περιλαμβάνει επίσης την κατανομή των προσφύγων μεταξύ εκείνων που επιθυμούν να δεχθούν την είσοδο και παραμονή τους στην ΕΕ.» Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Σαρλ Μισέλ έγραψε στο Twitter «Οι σκέψεις μου απευθύνονται σε όλους όσους κινδύνευσαν στον καταυλισμό της Μόριας. Πλήρης αλληλεγγύη προς τον λαό της Λέσβου που παρέχει στέγη, τους μετανάστες και το προσωπικό. Είμαστε σε επαφή με τις ελληνικές αρχές και είμαστε έτοιμοι να κινητοποιήσουμε τις δυνάμεις μας προς υποστήριξη όσων υποφέρουν».

Πλαίσιο

Στις 31 Ιουλίου 2020, η Ελλάδα αριθμούσε ~121.000 μετανάστες και πρόσφυγες – 90.600 στην ηπειρωτική χώρα και 30.400 στα νησιά¹. Τα κέντρα υποδοχής στα νησιά παραμένουν υπερπλήρη και οι συνθήκες είναι άθλιες με πολλούς πρόσφυγες να ζουν σε ακατάλληλες σκηνές ή αυτοσχέδια, πρόχειρα καταφύγια. Η ιατρική βοήθεια και οι εγκαταστάσεις ύδρευσης και αποχέτευσης συνεχίζουν να είναι ελλιπείς. Οι γυναίκες και τα κορίτσια αντιμετωπίζουν πρόσθετες δυσκολίες στην ασφαλή πρόσβαση σε υπηρεσίες. Τα πέντε (5) κέντρα υποδοχής στα ελληνικά νησιά, σχεδιασμένα για 5.400 άτομα, φιλοξενούν πάνω από 30.000 άτομα. Ο πληθυσμός της Μόριας ήταν ~12.000 όταν ξέσπασε η φωτιά.

Εθνικός μηχανισμός ανταπόκρισης

Στις 09.09.2020 πραγματοποιήθηκε συνέντευξη Τύπου από τους Υπουργούς Μετανάστευσης και Ασύλου, Εσωτερικών και τον πρόεδρο του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) στη Λέσβο. Ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου Νότης Μηταράκης δήλωσε ότι χίλιοι (1,000) αιτούντες άσυλο, οι οποίοι ανήκουν στις λεγόμενες ευάλωτες ομάδες και διέμεναν στο ΚΥΤ της Μόριας πριν από την καταστροφική πυρκαγιά, θα φιλοξενηθούν πάνω σε πλοίο της Blue Star Ferries, το οποίο αναμενόταν να δέσει το λιμάνι της Μυτιλήνης αργότερα την Τετάρτη και δύο πλοία του πολεμικού ναυτικού που επρόκειτο να φτάσουν στο νησί την Πέμπτη. Οι υπόλοιποι περίπου 3.000 αιτούντες άσυλο, τώρα άστεγοι, θα πρέπει να φιλοξενηθούν σε σκηνές. Περίπου 3.500 σκηνές και άλλα βασικά είδη πρώτης ανάγκης θα σταλούν στη Μόρια από άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Ανάγκες και κενά

Αυτό που γίνεται σιγά-σιγά σαφές είναι ότι υπάρχει ένα νέο φορτίο ~12.000 άστεγων ανθρώπων. Έτσι, η στέγαση παραμένει πρώτη προτεραιότητα, ειδικά καθώς έρχεται ο χειμώνας. Ακόμη και αν τα σχέδια της κυβέρνησης για τη φιλοξενία ανθρώπων σε πλοία ανοιχτά της Λέσβου και σε δύο (2) στρατιωτικούς καταυλισμούς στο νησί -η τελευταία λύση έχει ήδη απορριφθεί από το τοπικό δημοτικό συμβούλιο- ευοδωθούν, εξακολουθεί

να υπάρχει ένας πλήθος τουλάχιστον 5.000 ατόμων, με πολύ ευάλωτες περιπτώσεις αναμεσά τους, που θα παραμείνουν σε σκηνές, έξω στο ύπαιθρο.

Αυτό που είναι ήδη γνωστό είναι επίσης ότι η υγειονομική περίθαλψη είναι μια εξίσου σημαντική ανάγκη: η υγεία αυτών των ανθρώπων είναι ήδη επιβαρυνμένη. Υπάρχουν πολλά ευάλωτα άτομα, έγκυες γυναίκες και ηλικιωμένοι, υπάρχουν θετικές ή ύποπτες περιπτώσεις COVID19, χρόνιοι ασθενείς, άτομα σε κατάσταση σοκ, άτομα που έχουν βιώσει σωματικά ή/και ψυχολογικά τραύματα. Ταυτόχρονα, το Δημόσιο Σύστημα Υγείας στην Ελλάδα και τη Λέσβο έχει τους δικούς του περιορισμούς που επιδεινώνονται από την κοινωνικοοικονομική κρίση της Ελλάδας και την κρίση υποδοχής της Ελλάδας και της Ευρώπης. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του ΠΟΥ για τα Συστήματα και τις Πολιτικές Υγείας, η Ελλάδα κατατάσσεται πολύ χαμηλά αναφορικά με τις δυνατότητες του δημόσιου συστήματος υγείας να ανταποκριθεί στον ρόλο του², στερείται ισορροπημένης κατανομής των πόρων και του προσωπικού της υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και κατάλληλων μηχανισμών για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση του συστήματος δημόσιας υγείας³. Το νοσοκομείο και η ΜΕΘ της Μυτιλήνης δυσκολεύονται ήδη να ανταποκριθούν στις ανάγκες του νησιού, ειδικά σε σχέση με την περίθαλψη περιστατικών του COVID-19.

Figure 2: ©Yiannis Yiannakopoulos, MdM-Greece

2 The ability of the healthcare system to triage and treat patients at times of large-scale surge in demand for services. Surge capacity has four elements: 1) staff (medical personnel, doctors, nurses, pharmacists), stuff (equipment, supplies), structures (hospitals) and systems (successful coordination and management of various levels of the healthcare system).

3 OECD: Greece: Country Health Profile 2019, State of Health in the EU, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d87da56a-en>. Available at: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2019_chp_gr_greece.pdf

Figure 3: ©Yiannis Yiannakopoulos, MdM-Greece

Οι άνθρωποι που διαμένουν σε σκηνές θα χρειαστούν άμεσα είδη υγιεινής και πρώτης ανάγκης προκειμένου να ξανα-δημιουργήσουν τα νοικοκυριά τους. Οι περισσότεροι κατάφεραν να μεταφέρουν ελάχιστα πράγματα μαζί τους, άλλοι τίποτα. Οι γυναίκες και τα παιδιά ειδικότερα, που ανέρχονται στο μισό περίπου αυτού του πληθυσμού, έχουν απόλυτη ανάγκη από υλικά και είδη σύμφωνα με το φύλο και την ηλικία τους.

Εν τω μεταξύ στη Λέσβο, πολλές ΜΚΟ αναγκάστηκαν να μειώσουν ή να κλείσουν τις υπηρεσίες τους λόγω φόβων για την ασφάλειά τους ενώ πολλοί εργαζόμενοι εγκατέλειψαν το νησί μετά την αύξηση των ρατσιστικών επιθέσεων και των απειλών από ντόπιους. Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της τρέχουσας έκτακτης ανάγκης πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη πιθανές απειλές για την ασφάλεια, να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν αναλόγως συγκεκριμένα σχέδια προστασίας και εκκένωσης

Οι δράσεις των ΓτΚ

Ο συντονιστής πεδίου της οργάνωσης προσέγγισε την είσοδο της Μόριας το πρωί μετά την πυρκαγιά. Εκείνη την ώρα μόνο τα εξουσιοδοτημένα οχήματα της πυροσβεστικής υπηρεσίας μπορούσαν να εισέλθουν στις εγκαταστάσεις. Η πρόσβαση εξακολουθεί να απαγορεύεται όχι μόνο στη Μόρια αλλά και στον καταυλισμό του Καρα Τεπέ, καθώς οι δρόμοι παραμένουν κλειστοί από τους ντόπιους και την αστυνομία.

Οι ΓτΚ συγκρότησαν επί τόπου επείγουσα ιατρική ομάδα, την επομένη ημέρα της πυρκαγιάς. Το ιατρικό προσωπικό της ομάδας προσέφερε ιατρικές υπηρεσίες στους πληγέντες και εξέτασε ασθενείς στο δρόμο, ιδιαίτερα τις έγκυες γυναίκες που είχαν άμεση ανάγκη βοήθειας. Οι ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ βρίσκονται στη Λέσβο από την έναρξη της κρίσης. Η οργάνωση είναι ήδη σε επαφή και συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ). Και οι δύο βρίσκονται επίσης σε επαφή και σε συνεργασία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες του ΟΗΕ.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ ΜΑΣ ΣΗΜΕΡΑ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΜΠΟΡΕΣΟΥΜΕ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΟΥΜΕ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Πώς να μας υποστηρίξετε:

Online με πιστωτική κάρτα και/ PayPal

Μπορείτε να κάνετε την δωρεά σας online μέσω χρεωστικής/πιστωτικής κάρτας ή λογαριασμού PayPal ή απευθείας από το website των ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ (www.mdmgreece.gr)

Μέσω τηλεφώνου:

Καλέστε από σταθερό ή κινητό στο **19830**

*(Χρέωση ανά κλήση: από σταθερό 2,60€ με ΦΠΑ και τέλος σταθερής τηλεφωνίας, από κινητό 2,48€ με ΦΠΑ, πλέον τέλους συνδρομητών κινητής 12%,15%,18% ή 20% βάσει λογαριασμού. Οι χρεώσεις είναι επιπλέον του μηνιαίου παγίου ή πακέτων χρόνου ομιλίας)

Στα κεντρικά Γραφεία των ΓτΚ:

Μπορεί να υποστηρίξεις την οργάνωση κάνοντας μια επίσκεψη στα κατά τόπους γραφεία μας:

Αθήνα: Κεντρικά Γραφεία, Σαπφούς 12, 105 53 Τηλ: +30 210 32 13 150

Θεσσαλονίκη: Πτολεμαίων 29Α, 546 70 Τηλ: +30 2310 56 66 41

Καβάλα: Καρανού 13, 65 305 Τηλ: +30 2510 227 224

Μέσω τραπεζικής συναλλαγής ή Web-Banking

σε έναν από τους ακόλουθους λογαριασμούς:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: Αρ. Λογαριασμού: 141/29611217

IBAN: GR27 0110 1410 0000 1412 9611 217 / SWIFT: ETHNGRAA

ALPHA BANK: Account no: 199-00-2002-002401

IBAN: GR06 0140 1990 1990 0200 2002 401 / SWIFT: CRBAGRAAXX

PIRAEUS BANK: Account no: 5018-005706-640

IBAN: GR03 0172 0180 0050 1800 5706 640 / SWIFT: PIRBGRAA

EUROBANK: Account no: 0026/0003/01/0100789826

IBAN: GR92 0260 0030 0000 1010 0789 826 / SWIFT: EFGPGRAA

Παρακαλούμε επικοινωνήστε μαζί μας αφού κάνετε την δωρεά σας, τηλεφωνώντας στο +30 210 32 13 150, προκειμένου να σας δώσουμε απόδειξη.

όπου υπάρχουν άνθρωποι

Γιατροί του Κόσμου Ελλάδας

Σαπφούς 12, 105 53 Αθήνα

T: 210.32.13.150, F: 210.32.13.850, e-Mail: info@mdmgreece.gr

www.mdmgreece.gr